

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.012.01.2021

Pan
Krzysztof Miler
Dyrektor
Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego
w Szczecinie
ul. Sebastiana Klonowica 5
71-241 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/031 Zarządzanie pasem drogowym w miastach

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie ¹ ul. Sebastiana Klonowica 5, 71-241 Szczecin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Miler ² , Dyrektor od 16 kwietnia 2019 r. do obecnie. W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 15 kwietnia 2019 r. Dyrektorem był Radosław Tumielewicz.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego. 2. Nakładanie kar za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia. 3. Pobieranie należności z tytułu opłat i kar za zajęcie pasa drogowego. 4. Monitorowanie sieci drogowej w celu wykrycia zajęcia pasa drogowego bez zezwolenia. 5. Monitorowanie sieci drogowej w celu sprawdzenia sposobu i jakości przywrócenia do stanu pierwotnego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 do dnia zakończenia kontroli ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marta Górską-Jaś, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/86/2021 z 28 maja 2021 r. 2. Karol Kośnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/103/2021 z 22 czerwca 2021 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-4, 19)</p>

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

ZDiTM był przygotowany organizacyjnie do realizacji zadań w zakresie pobierania opłat za użytkowanie pasa drogowego. Na stronie internetowej ZDiTM znajdowały się ogólnodostępne informacje o konieczności uzyskania zgody za zajęcie pasa drogowego, wnoszenia opłaty, wysokości stawek oraz wzory formularzy. Prowadzona przez ZDiTM ewidencja dróg była niekompletna. W żadnym z 15 badanych przypadków nie było dzienników objazdów dróg, co nie spełniało wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁶. Ponadto w jednym przypadku (z 15) nieokreślono granic pasa drogowego na odcinku o długości 0,89 km drogi powiatowej.

¹ Dalej: ZDiTM lub Zarząd Dróg.

² Dalej: Dyrektor.

³ Czynności kontrolne zakończono 30 lipca 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. Nr 67, poz. 582; dalej: rozporządzenie w sprawie numeracji i ewidencji dróg.

ZDiTM prawidłowo naliczał opłaty i kary za zajęcie pasa drogowego (za wyjątkiem jednego przypadku z 32 decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego). Wydane decyzje były zgodne z zasadami określonymi w art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁷, odpowiadały stawkom ustalonym przez Radę Miasta Szczecin oraz zawierały zapisy wymagane dla decyzji administracyjnych.

Decyzje zezwalające na zajęcie pasa drogowego wydawane były bez zbędnej zwłoki. W przypadku pięciu decyzji wymierzających kary (z 25 poddanych badaniu) oraz jednej decyzji odmawiającej wydania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego (z 12) zostały one wydane w terminach przekraczających dwa miesiące od wszczęcia postępowania, co stanowiło naruszenie art. 35 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸.

ZDiTM na bieżąco monitorował sieć drogową w celu wykrycia samowolnych zajęć pasa drogowego oraz przestrzegania warunków wydanych decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego. Pomimo tego, podczas przeprowadzonych oględzin 15 odcinków pasa drogowego ulic stwierdzono 29 obiektów posadowionych w pasie drogowym bez wymaganego zezwolenia, dla których sumaryczna wielkość kar stanowiła dziesiętokrotność stawki za zajętość, tj. 260,70 zł/dzień.

W celu sprawdzenia przywrócenia pasa drogowego do stanu poprzedniego Zarząd Dróg każdorazowo dokonywał odbiorów pasa drogowego.

Nie stwierdzono obiektów mogących zagrozić bezpieczeństwu ruchu drogowego oraz przypadków dopuszczenia przez ZDiTM do zajęcia pasa drogowego o powierzchni większej niż określona w zezwoleniu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

Przygotowanie do pobierania opłat.

1.1. W okresie 2019-2021 (do 30 czerwca) długość zarządzanej przez ZDiTM sieci drogowej (tj. gminnej, powiatowej, wojewódzkiej i krajowej) nie zmieniła się i wyniosła odpowiednio: 484,46 km; 250,2 km; 12,2 km oraz 45,7 km. Liczba ulic według stanu na 30 czerwca 2021 r. wyniosła łącznie 1305, z tego 1012 ulic gminnych, 244 powiatowych, 14 wojewódzkich i 35 krajowych.

(akta kontroli str. 100)

Zgodnie z § 26 ust. 19 i 20 Regulaminu Organizacyjnego ZDiTM¹⁰ do zadań Działu Gospodarczego Zajęcia Pasa Drogowego¹¹ oraz Działu Inżynierskiego Zajęcia Pasa Drogowego¹² w ZDiTM należało m.in.:

- realizacja i weryfikacja wniosków oraz prowadzenie spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na zajęcie pasa drogowego dróg publicznych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg w szczególności w celu: umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych i urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 470, ze zm.; dalej: ustawa o drogach publicznych.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 735; dalej: kpa.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 74/2019 Dyrektora ZDiTM z 3 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego ZDiTM (zm. zarządzeniem nr 75/2019 z 11 grudnia 2019 r., zarządzeniem nr 79/2020 z 10 grudnia 2020 r. oraz zarządzeniem nr 84/2020 z 23 grudnia 2020 r.), dalej: Regulamin.

¹¹ Dalej: Dział Gospodarczy.

¹² Dalej: Dział Inżynierski.

drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam; prowadzenia robót w pasie drogowym oraz zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż ww.;

- sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawach zajęcia pasa drogowego;
- prowadzenie rejestrów wydanych zezwoleń i decyzji administracyjnych;
- prowadzenie kontroli pasa drogowego dróg publicznych pod kątem legalności zajęć oraz zgodności zajęć z obowiązującymi zezwoleniami i sporządzanie protokołów z kontroli;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach: zajęcia pasa drogowego dróg publicznych bez zezwolenia zarządcy drogi, z przekroczeniem terminu lub o powierzchni większej niż określona w zezwoleniu zarządcy drogi oraz przywrócenia pasa drogowego do stanu poprzedniego;
- kontrola odtworzenia pasa drogowego dróg publicznych po zakończeniu zajęcia;
- koordynowanie zajęć pasa drogowego.

(akta kontroli str. 51-57)

W sprawie przyjętych przez ZDiTM regulaminów, procedur, formularzy dotyczących wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego oraz nakładania kar za jego nielegalne zajęcie kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła, że: *ZDiTM posiada przygotowane i dostępne dla interesantów wzory formularzy wniosków o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego na cele związane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg - art. 40 ustawy o drogach (...). W przypadku wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego oraz nakładania kar pieniężnych za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia, działania oparte są o regulacje przepisów ustawy o drogach publicznych, przepisów wykonawczych oraz w związku z administracyjnym trybem spraw przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Kompetencje w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących wydawania zezwoleń (...) oraz nakładania kar pieniężnych powierzone zostały konkretnym działom w zależności od charakteru zajęcia. Działy te ewidencjonują wydane decyzje w swoim zakresie. Ostateczne decyzje wymierzające opłaty za zajęcie pasa drogowego są przekazywane do Wydziału Księgowości Urzędu Miasta Szczecin. Opłaty (...) wpłacane są na rachunek bankowy Gminy Miasto Szczecin na wskazany w decyzjach numer. Poborem oraz egzekucją ww. opłat zajmują się Wydział Księgowości i Wydział Egzekucji Należności Urzędu Miasta Szczecin.*

(akta kontroli str. 32)

Zarząd Dróg podjął działania w celu informowania obywateli o konieczności uzyskania zgody na zajęcie pasa drogowego. Na stronie internetowej ZDiTM¹³ w sposób czytelny i kompleksowy zawarto informacje dotyczące m.in.: podstawy prawnej oraz celu wydawanych zezwoleń, rodzaju załączników do wniosku o uzyskanie zezwolenia, konieczności wnoszenia opłaty za zajęcie pasa drogowego i jej wysokości, formy i przewidywanego terminu załatwienia sprawy oraz miejsca składania dokumentów. Ponadto pod każdym z czterech rodzajów zezwoleń na zajęcie pasa drogowego¹⁴ udostępniono wzory formularzy (wniosków). Informacje o konieczności uzyskania zgody na zajęcie pasa drogowego były dostępne również na tablicy informacyjnej przy Biurze Obsługi Interesanta

(akta kontroli str. 11-18, 28)

¹³ <https://www.zditm.szczecin.pl>, w zakładce katalog-spraw.

¹⁴ Tj.: pod lokalizację reklam; obiektów budowlanych; na prawach wyłączności; w celu prowadzenia robót i umieszczania urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.

Kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła, że: (...) *Ponadto wszelkich informacji udzielają właściwi pracownicy ZDiTM osobiście i telefonicznie. Pracownicy dysponują telefonami stacjonarnymi i komórkowymi, których numery są dostępne w bazie teleadresowej ZDiTM. Podmiotem właściwym do udzielania informacji o granicach pasa drogowego oraz działek nie będących pasem drogowym jest Miejski Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Szczecinie.*

(akta kontroli str. 32)

W zakresie informacji o nielegalnym zajęciu pasa drogowego zastępca kierownika Działu Inżynieryjnego oraz kierownik Działu Gospodarczego wyjaśnili, że ZDiTM posiadał takie informacje na podstawie bieżącej kontroli pasa drogowego podczas wyjazdów kontrolnych wydanych zezwoleń, informacji radnych miejskich i obywateli o prowadzonych pracach w pasie drogowym, które były następnie weryfikowane na podstawie rejestrów wydanych zezwoleń zajęcia pasa drogowego.

(akta kontroli str. 28, 32)

W ZDiTM prowadzone były elektroniczne rejestry udzielonych zezwoleń na zajęcie pasa drogowego w formie plików Exel¹⁵. Rejestry zawierały informacje dotyczące m.in.: daty wniosku (w tym daty ewentualnego uzupełnienia wniosku), rodzaju zajęcia, statusu wniosku (nowy/przedłużenie), wnioskodawcy (osoba fizyczna, osoba prawna), osoby odpowiedzialnej za prowadzenie sprawy, adresu zajęcia, daty wydania decyzji, nr decyzji, początku i końca obowiązywania decyzji, kwoty decyzji oraz terminu przekazania decyzji do Wydziału Księgowości Urzędu Miasta Szczecin. Rejestry nie pozwalały wyodrębnić pozwoleń wydanych w trybie przyspieszonym stosownie do art. 54 ust. 9 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych¹⁶. Zastępca kierownika Działu Inżynieryjnego oświadczył, że ZDiTM w latach 2019 – 2021 nie wydawał zezwoleń w tym trybie.

(akta kontroli str. 137-140)

W okresie objętym kontrolą stwierdzono jeden przypadek zaskarżenia decyzji wyrażającej zgodę na zajęcie pasa drogowego¹⁷ (z 20 665 wydanych ogółem).

(akta kontroli str. 61)

1.2. Ewidencję dróg, o której mowa w art. 20 pkt 9 ustawy o drogach publicznych, prowadził Dział Ewidencji Dróg, Inżynierii Ruchu i Oznakowania Sieci Drogowej¹⁸ w formie elektronicznej.

Szczegółowe badanie dokumentacji prowadzonej dla 15 dróg¹⁹ wykazało, że mapa techniczno-eksploatacyjna dróg, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg była prowadzona jako jedna wspólna mapa dla całego miasta Szczecina z zastosowaniem znaków umownych określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia. Wyznaczone granice pasa drogowego posiadały szerokości zgodne z określonymi w § 15 ust. 1 pkt 4, 5 i 6 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie²⁰. Drogi spełniały wymogi określone w § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

¹⁵ Z podziałem na rejony miasta Szczecina: śródmieście, północ, zachód i prawobrzeże.

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 777, ze zm.

¹⁷ Odwołaniem z 14 maja 2020 r. od decyzji Prezydenta Miasta Szczecin nr IG.SR.7024.W.314.2020.KC z 6 marca 2020 r. skarżąca wniosła o zmianę terminu obowiązywania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w zakresie jego daty początkowej z 1 kwietnia 2020 r. na 18 maja 2020 r. z uwagi na wyłączenie działalności gastronomicznej w związku z ogłoszoną epidemią.

¹⁸ Dalej: Dział Ewidencji.

¹⁹ Dwie drogi krajowe nr 13 i 31 (o łącznej długości 19,02 km), droga wojewódzka nr 115 (12,00 km), cztery drogi powiatowe nr: 5046Z, 5089Z, 5115Z i 5173Z (7,91 km) oraz osiem dróg gminnych nr: 950235Z, 950312Z, 950341Z, 950370Z, 950546Z, 950785Z, 950786Z i 950881Z (6,72 km).

²⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 124, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych dla dróg publicznych.

We wszystkich zbadanych 15 przypadkach ewidencja nie zawierała dzienników objazdu dróg, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 11 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg.

ZDiTM prowadził książki dróg we wszystkich 15 zbadanych przypadkach, jednak książka drogi powiatowej nr 5089Z (ul. Lubczyńska) nie była kompletna, ponieważ nie obejmowała odcinka drogi o długości 0,89 km (działka nr 434 obręb 4003). Stan taki istniał od zmiany granic miasta Szczecina, tj. od 1 stycznia 2017 r. Nie określono również granic pasa drogowego na tym odcinku. Nie wystąpiła potrzeba nałożenia opłaty lub wymierzenia kary w odniesieniu do odcinka ul. Lubczyńskiej, na którym nie określono granic pasa drogowego.

(akta kontroli str. 94-99, 104, 115-116)

1.3. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków uchylecia decyzji z uwagi na nieokreślenie granic pasa drogowego i konieczności zwrotu wniesionych opłat lub kar.

(akta kontroli str. 122)

Kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła, że: ewentualnym zwrotem opłat / kar za zajęcie pasa drogowego zajmuje się właściwa komórka organizacyjna Urzędu Miasta Szczecin na podstawie decyzji administracyjnych zarządcy drogi oraz na podstawie wniosków stron. Decyzjami takimi są: decyzje zmieniające, np. skracające termin zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, w związku z którymi następuje zmniejszenie opłaty za zajęcie pasa drogowego; decyzje uchylające / wygaszające zezwolenie na zajęcie pasa drogowego, np. w sytuacji gdy zainteresowany podmiot zrezygnował z uprawnienia i nie doszło do zajęcia pasa drogowego.

(akta kontroli str. 33)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich zbadanych 15 przypadkach ewidencja dróg nie zawierała dziennika objazdu dróg, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 11 rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg.

(akta kontroli str. 94-95)

Kierownik Działu Ewidencji wyjaśnił: *Dział Ewidencji powstał w 2013 r., wcześniej jego obecne zadania wykonywał Dział Utrzymania Pasa Drogowego. Dział Ewidencji nie prowadzi ewidencji dzienników objazdu dróg, z uwagi na braki kadrowe oraz brak wystarczających środków finansowych. Około 11-12 lat temu ZDiTM zakupił program informatyczny EDiOM, który mógłby służyć do prowadzenia całej ewidencji dróg, jednak brakuje środków finansowych, aby to zrealizować. Dział Ewidencji co roku występuje o przyznanie potrzebnych środków na aktualizację ewidencji dróg, jednak dysponent środków Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Szczecin, nie przyznaje ich. W 2020 r. wystąpiliśmy o przydział na ten cel 600 tys. zł w 2021 r., co wystarczyłoby na zaktualizowanie 1/3 EDiOM. Nie otrzymaliśmy żadnych środków. Ponownie informowaliśmy Urząd Miasta o konieczności uzyskania funduszy na prowadzenie ewidencji dróg, jednak nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Od półtora miesiąca jeden inspektor Działu Ewidencji zajmuje się EDiOM i tak będzie nadal z uwagi na obecne braki kadrowe. Dla zaktualizowania całości EDiOM potrzebne są 2 mln zł, za które firma zewnętrzna, posiadająca odpowiednie wyposażenie, którym nie dysponuje ZDiTM, wykonywałaby objazdy dróg w granicach miasta i na ich podstawie prowadziłaby całość ewidencji dróg. Coroczne uzyskanie kwoty 600 tys. zł pozwoliłoby na zlecenie firmie zewnętrznej dokonanie aktualizacji w ciągu około trzech lat.*

(akta kontroli str. 114)

2. Książka drogi powiatowej ul. Lubczyńskiej prowadzona była przez ZDiTM nierzetelnie, ponieważ nie ujęto w niej odcinka o długości 0,89 km nr 5089Z (działka nr 434, obręb 4003) oraz nieokreślono granic pasa drogowego na ww. odcinku.
(akta kontroli str. 94, 111)

Kierownik Działu Ewidencji wyjaśnił, że nieujęcie odcinka ul. Lubczyńskiej w ewidencji dróg wynika z braku wystarczającej liczby pracowników i środków finansowych.

(akta kontroli str. 114)

OCENA CZĄSTKOWA

ZDiTM był przygotowany organizacyjnie do pobierania opłat za użytkowanie pasa drogowego. Informacje o konieczności uzyskania zgody na zajęcie pasa drogowego były udostępnione obywatelom na stronie internetowej Zarządu Dróg. Prowadzona przez ZDiTM ewidencja dróg była niekompletna, ponieważ nie zawierała dzienników objazdów dróg. Ponadto w książce drogi prowadzonej dla ul. Lubczyńskiej nie ujęto odcinka o długości 0,89 km oraz nieokreślono pasa drogowego na ww. odcinku.

OBSZAR

2. Naliczanie i pobieranie opłat i kar za zajęcie pasa drogowego.

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2019-2021 (do 30 czerwca) do ZDiTM wpłynęło łącznie 21 569 wniosków o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego²¹. W tożsamym okresie ZDiTM wydał łącznie 20 665 zezwoleń na zajęcie pasa drogowego²².

(akta kontroli str. 25)

W zakresie wskazania przyczyn odmów wydania decyzji na zajęcie pasa drogowego kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła, że: *z uwagi na dwuetapowość przy lokalizowaniu w pasie drogowym nowych zajęć, większość odmów dokonywanych jest w postępowaniach o wyrażenie zgody na lokalizację w trybie art. 39 ust. 3 i 3a ustawy o drogach publicznych. Przy rozpatrywaniu wniosków w trybie art. 40 ustawy o drogach publicznych o kontynuację zajęć odmowy wynikały z wejścia w życie (zmian) zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, kolizji z inwestycjami, czy też wskazania we wnioskach terenów poza pasem drogowym.*

Ponadto zastępca kierownika Działu Inżynieryjnego wyjaśnił, że: *najczęstszą przyczyną braku wydanej decyzji był niekompletny wniosek, który pomimo wezwania do uzupełnienia w określonym terminie nie został uzupełniony i pozostał bez rozpatrzenia. (...) Inną przyczyną odmowy były sprzeczne zapisy w załącznikach niezbędnych do wydania decyzji, a wnioskiem o zajęcie pasa drogowego.*

(akta kontroli str. 28-29, 34)

Badanie 12 wniosków o wydanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego²³, które nie zostały rozpatrzone pozytywnie wykazało, że:

- w ośmiu przypadkach wydano ostateczne decyzje nie zezwalające na zajęcie pasa drogowego; w trzech - zawiadomienia o pozostawieniu wniosków bez rozpoznania z uwagi na nieusunięcie ich braków formalnych, pomimo prawidłowego wezwania i bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu²⁴; w jednym przypadku wydano

²¹ 8 884 (w 2019 r.), 8 366 (w 2020 r.) oraz 4 319 (do 30 czerwca 2021 r.).

²² 8 634 (w 2019 r.), 7 998 (w 2020 r.) oraz 4 033 (do 30 czerwca 2021 r.).

²³ Na próbie czterech wniosków z pierwszej połowy 2019 r., czterech z drugiej połowy 2020 r. oraz czterech z 2021 r.

²⁴ Z uwagi na nieuzupełnienie wniosku o dostarczenie m.in.: planu sytuacyjnego z zaznaczeniem granic planowanego zajęcia pasa drogowego oraz zatwierdzonej organizacji ruchu na czas prowadzonych robót budowlanych.

prawomocne postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania z uwagi, iż żądanie zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną postępowania;

- wydane decyzje były zasadne i legalne;
- z wyjątkiem jednego przypadku decyzje zostały wydane bez zbędnej zwłoki.

Jako przyczyny odmowy wydania decyzji wskazano: art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o drogach publicznych, zabraniający m.in. dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego, w tym lokalizacji obiektów budowlanych, umieszczania urządzeń, przedmiotów materiałów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub ruchu drogowego; kolizję z przepisami prawa miejscowego lub planowanymi inwestycjami drogowymi; udzielenie na ten sam teren i termin wcześniejszego zezwolenia innemu podmiotowi.

(akta kontroli str. 75-77)

Analiza 32 decyzji²⁵ (zgod na zajęcie pasa drogowego) wykazała, że:

- wszystkie decyzje wydane zostały terminowo²⁶;
- każda z decyzji zawierała wymagane przepisami elementy, zgodnie z art. 107 kpa, tj.: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o odwołaniu i o prawie zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika;
- prawidłowo określono i obliczono powierzchnie zajętości pasa drogowego,
- wszystkie decyzje zawierały zapisy dotyczące obowiązków związanych z zajęciem pasa drogowego, w tym zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, obowiązku przywrócenia pasa do poprzedniego stanu użyteczności w określonym terminie oraz zawierały pouczenie o skutkach przekroczenia terminu zajęcia lub zajęcia powierzchni większej aniżeli określona w decyzji,
- z wyjątkiem jednego przypadku, opłaty za zajęcie pasa drogowego zostały naliczone zgodnie z obowiązującymi stawkami, określonymi w uchwale nr XXVIII/567/04 Rady Miasta Szczecina z dnia 8 listopada 2004 r.²⁷,
- w zakresie budowy i urządzeń każdorazowo wymagane były uzgodnienia z organem zarządzającym ruchem co do sposobu zabezpieczenia terenu zgodnie z wymogami bezpieczeństwa ruchu drogowego i projektem czasowej organizacji ruchu w rejonie przewidywanego zajęcia pasa.

(akta kontroli str. 38-50, 64-74)

Prowadzona przez ZDiTM elektroniczna ewidencja wydanych zezwoleń na zajęcie pasa drogowego nie posiadała funkcjonalności pozwalającej ustalić średnie i maksymalne terminy dla wydawanych decyzji.

(akta kontroli str. 138-140)

W okresie objętym kontrolą do ZDiTM wpłynęła jedna skarga²⁸ związana z wydawaniem zezwoleń na zajęcie pasa drogowego. Dotyczyła nierzetelnego wykonywania zadań przez pracownika ZDiTM w związku ze składanymi przez skarżącą wnioskami o zajęcie pasa ruchu drogowego w celu bezwypokopowej renowacji kanalizacji. Zgodnie z art. 237 § 1 i 3 oraz art. 238 § 1 kpa ZDiTM

²⁵ Na próbie pierwszych czterech decyzji wydanych w styczniu, czerwcu i wrześniu każdego roku objętego kontrolą – z wyjątkiem 2021 r.

²⁶ Średni czas wydawania decyzji wynosił 7,5 dnia i nie przekroczył w żadnym przypadku miesiąca.

²⁷ W sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego nr 85 poz. 1592 z 24 listopada 2004 r.) ze zm.: uchwałą nr XL/743/05 z dnia 6 czerwca 2005 r., uchwałą nr LI/972/06 z dnia 2006 r., uchwałą nr XLIII/1095/10 z dnia 25 stycznia 2010 r., uchwałą nr XIV/479/20 z dnia 28 stycznia 2020 r., uchwałą nr XVIII/579/20 z dnia 26 maja 2020 r., uchwałą nr XXI/666/20 z dnia 22 września 2020 r., uchwałą nr XXV/738/21 z dnia 26 stycznia 2021 r. Dalej: uchwała w sprawie stawek opłat.

²⁸ Nr DS.0551.779.2019.MZ z 28 października 2018 r.

zawiadomii²⁹ skarżącą o sposobie załatwienia skargi, uznając ją za bezzasadną. W ocenie Zarządu Dróg wszystkie działania pracownika były zgodne z przepisami prawa.

(akta kontroli str. 20)

2.2. W latach 2019-2021 (do 30 czerwca) do ZDiTM nie wpływały wnioski o zawarcie umów na zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg. ZDiTM nie zawierał umów w ww. zakresie.

(akta kontroli str. 62)

2.3. W okresie objętym kontrolą ZDiTM za samowolne zajęcie pasa drogowego nałożył 790 kar³⁰ na łączną kwotę 1 791 140,04 zł³¹.

(akta kontroli str. 25-26)

ZDiTM prowadził w formie plików Exel elektroniczną ewidencję nałożonych kar umieszczając je w rejestrze zezwoleń pod statusem wniosku – pozycja „kara”.

(akta kontroli str. 139)

Badanie 25 nałożonych kar³² na łączną kwotę 488 398,04 zł (tj. 27% kwoty ogółem) wykazało, że:

- ZDiTM wymierzył w drodze decyzji administracyjnych kary pieniężne za zajęcie pasa drogowego: bez zezwolenia zarządcy drogi (14 przypadków), z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu zarządcy drogi (10 przypadków) oraz o powierzchni większej niż określona w zezwoleniu zarządcy drogi (jeden przypadek);
- każdorazowo wysokość kary pieniężnej za samowolne zajęcie pasa drogowego została naliczona prawidłowo, tj. zgodnie z obowiązującymi stawkami określonymi w uchwale w sprawie stawek oraz w wysokości 10-krotności opłaty ustalonej (stosownie do art. 40 ust. 12 ustawy o drogach publicznych);
- każda z decyzji zawierała wymagane przepisami elementy, zgodnie z art. 107 kpa, tj.: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o odwołaniu i o prawie zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika;
- w każdym przypadku stwierdzenie samowolnego zajęcia pasa drogowego, w tym miejsca oraz powierzchni poprzedziły kontrole pasa drogowego, na okoliczność których sporządzono protokoły z oględzin wraz z dokumentacją fotograficzną;
- z wyjątkiem pięciu przypadków decyzje wydane zostały w terminach nieprzekraczających dwóch miesięcy;
- po wydaniu decyzji wymierzającej karę pieniężną, w przypadku braku wniosku podmiotu o dalsze zajęcie pasa drogowego, pracownicy ZDiTM przeprowadzali kolejne kontrole pasa drogowego w terenie w celu ustalenia zaprzestania nielegalnego zajęcia. Kontrole te w sytuacji dalszego nielegalnego zajęcia stanowiły podstawę do wszczęcia kolejnego postępowania administracyjnego w celu wymierzenia kary pieniężnej.

(akta kontroli str. 126-131)

Oględziny pięciu lokalizacji, co do których ZDiTM nałożył w czerwcu 2021 r. kary za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia, wykazały, że w dwóch przypadkach³³

²⁹ Pismem z 25 listopada 2019 r.

³⁰ W tym: 327 w 2019 r., 288 w 2020 r. oraz 175 w 2021 r. (do 30 czerwca).

³¹ W tym na kwotę: 876 578,10 zł w 2019 r.; 572 310,91 zł w 2020 r. oraz 342 250,94 zł w 2021 r. (do 30 czerwca).

³² Najwyższe kwotowo kary w każdym roku objętym kontrolą, tj. po 10 w 2019 r. i 2020 r. oraz pięć w 2020 r.

³³ Ul. Cukrowa, działka nr 3 obręb 2124 oraz ul. Żołnierska dz. 2 i 23/3 obręb 2046.

inwestorzy zaprzestali użytkowania terenu pasa drogowego. W pozostałych trzech przypadkach³⁴ pas drogowy był zajmowany zgodnie z warunkami zawartymi w aktualnych decyzjach zezwalających na zajęcie pasa drogowego.

(akta kontroli str. 84-91)

2.4. W latach 2019-2020 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie³⁵ uchyliło łącznie 19 kar pieniężnych (z 767 kar, tj. 2,5%) nałożonych przez ZDiTM za samowolne zajęcie pasa drogowego. Materialnymi i proceduralnymi podstawami uchylenia decyzji o nałożeniu kary były: braki w materiale dowodowym (tj. brak dowodów niezbędnych do określenia metody pomiarowej i rodzaju narzędzia pomiarowego za pomocą którego dokonano wyliczenia liczby metrów kwadratowych powierzchni zajętego pasa drogowego; brak mapy dla celów prawnych z wrysowanym przedmiotem, który narusza przestrzeń pasa drogowego) oraz brak oceny przesłanek do odstąpienia od nałożenia kary i udzielenia pouczenia zgodnie z art. 189f kpa.

(akta kontroli str. 141-142)

Nie stwierdzono występowania przypadków legalizacji po nielegalnym zajęciu pasa drogowego oraz aby dochodziło do sytuacji odstąpienia od wymierzenia kary za zajęcie pasa drogowego bez stosownego zezwolenia.

(akta kontroli str. 126-131)

2.5. Łączna kwota naliczonych dochodów z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego wyniosła 23 404 094,80 zł, w tym: 10 282 744,88 zł w 2019 r., 8 374 182,39 zł w 2020 r. oraz 4 747 167,53 zł w 2021 r. (do 30 czerwca).

Łączna kwota naliczonych dochodów z tytułu kar nałożonych za samowolne zajęcie pasa drogowego wyniosła 1 791 140,04 zł, w tym: 876 578,19 zł w 2019 r., 572 310,91 zł w 2020 r. oraz 342 250,04 zł w 2021 r. (do 30 czerwca).

(akta kontroli str. 26)

W zakresie wniesionych opłat za zajęcie pasa drogowego, kar pieniężnych za samowolne zajęcie pasa drogowego oraz prowadzonej egzekucji w celu wyegzekwowania należności z ww. tytułów Dyrektor Wydziału Księgowości Urzędu Miasta Szczecin poinformowała³⁶: *łączna kwota z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego i kar nałożonych za samowolne zajęcie pasa drogowego w latach 2019-2021 wyniosła 31 812 936,75 zł, w tym 13 263 417,33 zł w 2019 r., 11 182 017,30 zł w 2020 r. oraz 7 367 502,12 zł w 2021 r. Podana kwota dotyczy rzeczywistych wpływów w poszczególnych latach objętych kontrolą niezależnie od daty wydania decyzji (obejmują więc również decyzje wydane w latach wcześniejszych). Decyzje wydawane przez ZDiTM w tym zakresie ewidencjonowane są w zintegrowanym systemie informatyczno-księgowym Urzędu Miasta Szczecin pod jednym rodzajem klasyfikacji budżetowej zgodnie z odpowiednim wyszczególnieniem w budżecie. W tej sytuacji nie jest możliwe podanie osobnych kwot dotyczących łącznej kwoty wpływów z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego oraz łącznej kwoty z tytułu kar nałożonych za samowolne zajęcie pasa drogowego. (...). W latach 2019-2021, na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (...), wystawiono 564 upomnień oraz 1 237 tytułów wykonawczych w celu wyegzekwowania ww. należności.*

(akta kontroli str. 120-121, 273)

³⁴ Ul. Goleniowska 20 (zezwolenie od 15 kwietnia 2021 r. do 31 marca 2022 r., ul. Monte Cassino 37 narożnik z pl. Ogrodzenia dz. 15 obręb 1033 (od 16 do 30 czerwca 2021 r.) oraz ul. Księcia Barnima III Wielkiego dz. 3/12 obręb 1010 (od 16 marca 2020 r. do 15 marca 2025 r.).

³⁵ Dalej: SKO.

³⁶ W trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ust. o NIK.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W jednej³⁷ (z 32 badanych) decyzji zezwalającej na zajęcie pasa drogowego zastosowano nieprawidłową stawkę opłaty (tj. 6 zł, zamiast 3,4 zł) za zajęcie 1 m² pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym, co w konsekwencji spowodowało zawyżenie należnej opłaty o 234 zł. Było to niezgodne z § 2 ust. 1 pkt 2 lit. d uchwały w sprawie stawek opłat, który stanowi, że stawka opłaty za każdy dzień zajęcia 1 m² pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym jezdni drogi gminnej przy zajęciu powyżej 20% do 50% szerokości wynosi 3,4 zł.

(akta kontroli str. 74)

Zastępca kierownika Działu Inżynieryjnego wyjaśnił: (...) *nastąpiło to w wyniku omyłki pisarskiej pracownika, który w decyzji w kolumnie 5 zamiast stawki 3,4 zł przyjął stawkę 6 zł, co spowodowało błędne naliczenie opłaty całkowitej za zajęcia pasa drogowego.*

W trakcie kontroli NIK postanowieniem nr II.PN.7024.646.P.2021.KK z 17 czerwca 2021 r. na podstawie art. 113 § 1 i 3 kpa sprostowano omyłkę pisarską i ustalono prawidłową opłatę za zajęcie pasa drogowego na kwotę 560,4 zł.

(akta kontroli str. 79-80)

2. W jednym przypadku³⁸ (z ośmiu badanych) decyzja niezezwalająca na zajęcie pasa drogowego została wydana w terminie 73 dni od wszczęcia postępowania³⁹. Zgodnie z art. 35 § 1-3 kpa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

(akta kontroli str. 76)

Kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła: (...) *wskazana decyzja wydawana była w trybie złożonym, w relacji z odrębnie prowadzonym postępowaniem administracyjnym w sprawie wyrażenia zgody na lokalizację obiektów i urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. (...) W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie czekając na rozstrzygnięcie zarządcy drogi w przedmiocie wyrażenia zgody na lokalizację obiektów i urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami (...) wszczęła postępowanie w sprawie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, co skomplikowało postępowanie i spowodowało m.in. konieczność oczekiwania na pierwotne rozstrzygnięcie wydane w odrębnym postępowaniu. (...) Decyzja lokalizacyjna w tej sprawie została wydana 11.09.2019 r. i od daty jej doręczenia strona znała stanowisko zarządcy drogi w jej sprawie, a wydanie decyzji z 25.02.2020 r. było czynnością formalną, kończącą postępowanie prowadzone przez ten sam organ. (...) na przełomie roku, tj. w okresie zwiększonej ilości wpływających wniosków i prowadzonych postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia (przedłużenia) zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, osoba prowadząca sprawę skupiła się w tym okresie na weryfikacji składanych podań i rozpatrywaniu dużej ilości pozostałych spraw.*

(akta kontroli str. 82-83)

³⁷ Decyzja nr II.PN.7024.546.2021.KK z 1 czerwca 2021 r. zezwalająca na zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym – ustawienie sprzętu w związku z wykonywanymi pracami budowlanymi.

³⁸ Decyzja nr IG.PN.7024.N-120.2020.JDr z 25 lutego 2020 r. w sprawie odmowy udzielenia zezwolenia na zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności.

³⁹ Rzeczywisty czas rozpoznania sprawy po odjęciu terminów określonych w art. 35 § 5 kpa.

3. W pięciu przypadkach⁴⁰ (z 25 badanych) decyzje wymierzające kary pieniężne za samowolne zajęcie pasa drogowego zostały wydane odpowiednio w terminach: 93, 95, 133, 447 oraz 675 dni od wszczęcia postępowania w sprawie wymierzenia kary.⁴¹ Zgodnie z art. 35 § 1-3 kpa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Ponadto zgodnie z art. 12 § 1 kpa organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia
(akta kontroli str. 127, 129, 131)

Zastępca kierownika Działu Inżynierskiego wyjaśnił: (...) *Terminy załatwienia spraw określone w art. 35 § 3 kpa (...) dotyczą postępowań administracyjnych wszczynanych na żądanie strony, a nie z urzędu w sprawie wymierzenia kar pieniężnych (...). Przed wydaniem decyzji naliczającej karę za nielegalne zajęcie pasa drogowego organ po wszczęciu postępowania wykonuje czynności, które determinują czas jego trwania (...).*
(akta kontroli str. 133)

Kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła: (...) *Specyfika prowadzonych z urzędu postępowań w sprawie zajęcia pasa drogowego różni się od postępowań administracyjnych prowadzonych na wniosek strony o udzielenie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Choć nie wynika to bezpośrednio z brzmienia przepisów art. 35–37 k.p.a. przedmiotowe regulacje jednoznacznie wskazują zasady prawne, ramy czasowe i procedurę rozpoznawania wniosku strony (...). Intencją ustawodawcy jest przede wszystkim zabezpieczenie przed przewlekłym postępowaniem wnioskodawcy oczekującego na wydanie rozstrzygnięcia w odniesieniu do wniesionego do organu administracji publicznej żądania. Na powyższe może wskazywać również brzmienie przepisu art. 35 § 2 kpa zgodnie z którym niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrywane w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania (...). Chcąc dochować terminów określonych w art. 35 kpa zarządca drogi zobowiązany byłby w ciągu 30 dni co najmniej do przeprowadzenia takich czynności jak: do zawiadomienie strony o wszczęciu postępowania, z odpowiednim wyprzedzeniem zawiadomienie strony o terminie przeprowadzenia oględzin, umożliwienie stronie zapoznania się z zebranymi dowodami i wypowiedzenia co do ich treści oraz do wydania merytorycznej decyzji w sprawie. W przypadku prowadzonych z urzędu postępowań administracyjnych w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w przeważającej części strona nie oczekuje na rozstrzygnięcie sprawy. Z kolei postępowanie wymaga zebrania przez organ środków dowodowych. Zwłaszcza w odniesieniu do wydawanych w ostatnim czasie orzeczeń organu II instancji niezbędnym staje się oprócz przeprowadzenia oględzin w terenie z udziałem strony, dokonanie pomiarów geodezyjnych przez uprawnionego geodetę, pozyskanie map z Miejskiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej czy też pozyskanie map geodezyjnych do celów prawnych. (...) wskazane sprawy dotyczą postępowań, gdzie mamy do czynienia z długotrwałym bezprawnym zajęciem pasa drogowego. W tej sytuacji nie znajduje*

⁴⁰ Decyzje nr. II.SR.7024.K.909.2020.MI z 26 listopada 2020 r., II.SR.7024.K.911.2020.MI z 27 listopada 2020 r., IG.ZA.7024.K.655.2019.MP z 1 kwietnia 2019 r., IG.PN.7024.O.K.395.2020.JDr z 18 czerwca 2020 r., IG.PN.7024.O.K.295.2021.MC z 7 czerwca 2021 r.

⁴¹ Rzeczywisty czas rozpoznania sprawy po odjęciu terminów określonych w art. 35 § 5 kpa, tj. terminów dla dokonania określonych czynności.

uzasadnienia prowadzenie kolejnych po sobie następujących postępowań w odstępach wynikających z regulacji art. 35 kpa.

(akta kontroli str. 144)

W ocenie NIK terminy załatwienia sprawy administracyjnej wynikające z art. 35 kpa mają charakter generalny, niezależnie czy sprawa jest wszczynana na wniosek czy z urzędu.

OCENA CZĄSTKOWA

ZDiTM prawidłowo naliczał opłaty i kary za zajęcie pasa drogowego (za wyjątkiem jednego przypadku z 32 decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego). Wydane decyzje były zgodne z zasadami określonymi w art. 40 ustawy o drogach publicznych, odpowiadały stawkom ustalonym przez Radę Miasta Szczecin oraz zawierały zapisy wymagane dla decyzji administracyjnych. Decyzje zezwalające na zajęcie pasa drogowego wydawane były bez zbędnej zwłoki. W przypadku pięciu decyzji wymierzających kary (z 25) oraz jednej decyzji nie zezwalającej na zajęcie pasa drogowego (z ośmiu) zostały one wydane w terminach od 73 do 675 dni od wszczęcia postępowania, co stanowiło naruszenie art. 35 § 1-3 kpa. Nie stwierdzono wystąpienia przypadków legalizacji samowolnego zajęcia pasa drogowego.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Monitorowanie pasa drogowego

3.1. W okresie objętym kontrolą ZDiTM nie posiadał opracowanej procedury monitoringu pasa drogowego. Zastępca kierownika Działu Inżynieryjnego oraz kierownik Działu Gospodarczego wyjaśnili: *każdy pracownik ZDiTM w zakresie swoich obowiązków posiada weryfikację pod kątem legalności zajęcia pasa drogowego oraz kontrolę wydanych zezwoleń pod kątem powierzchni zajęcia oraz terminu. Specjalna procedura monitoringu nie jest określona, ale korzystając z rejestru wydanych zezwoleń pracownicy przeprowadzają na bieżąco kontrole wydanych zezwoleń udając się w teren i sprawdzając czy zajęcie się zakończyło, czy przywrócono teren do stanu pierwotnego. Jeżeli zajęcie jest w toku to weryfikowana jest powierzchnia zajęcia. W przypadku niezgodności z wydanym zezwoleniem sporządzana jest dokumentacja fotograficzna, przeprowadzane są pomiary i spisany protokół z kontroli pasa drogowego. Następnie wszczynane jest postępowanie administracyjne. W trakcie trwania takich objazdów są też przez pracowników stwierdzane zajęcia pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy. Wówczas również sporządzana jest dokumentacja (...) i ustalenia kto zajął pas drogowy (...) Monitoring w zakresie wykrywania nielegalnych zajęć pasa drogowego prowadzony jest zgodnie z podziałem obszaru miasta na poszczególne, przyporządkowane pracownikom rejony.*

(akta kontroli str. 29)

W okresie objętym kontrolą ZDiTM wykonał łącznie:

- 4 824 kontrole pasa drogowego, w tym 2 086 w 2019 r., 1 994 w 2020 r. oraz 744 w 2021 r. (do 30 czerwca);
- 2 760 kontroli wydanych zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, obejmujących co najmniej powierzchnię i czas zajętości pasa drogowego, w tym 1 121 w 2019 r., 1 190 w 2020 r. oraz 449 w 2021 r. (do 30 czerwca).

W ww. okresie wykryto 501 nielegalnych zajęć pasa drogowego, w tym 175 w 2019 r., 195 w 2020 r. oraz 131 w 2021 r. (do 30 czerwca).

(akta kontroli str. 27)

W sprawie podejmowanych działań po stwierdzeniu, że przekroczono powierzchnię i czas zajętości kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła, że ZDiTM w takich przypadkach postępuje zgodnie z regulacjami ustawy o drogach publicznych

i wszczyną z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, zgodnie z art. 40 ust. 12 pkt 2 i 3 ustawy.

(akta kontroli str. 35)

Analiza próby 15 protokołów z kontroli pasa drogowego⁴² stwierdzających bezprawne zajęcie wykazała, że każdorazowo po wszczęciu z urzędu i przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydano decyzje wymierzające kary za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy na łączną kwotę 155 603,20 zł.

(akta kontroli str. 124-125)

Przeprowadzone 12 lipca 2021 r. oględziny 15 lokalizacji, w stosunku do których ZDiTM stwierdził bezprawne zajęcia pasa drogowego⁴³ wykazały, że we wszystkich przypadkach ZDiTM nałożył kary pieniężne, o których mowa w art. 40 ust. 12 pkt 1 ustawy o drogach publicznych. Nie stwierdzono, aby obiekty umieszczone w pasie drogowym za zgodą ZDiTM zajmowały powierzchnie większe niż określone w zezwoleniach na zajęcie pasa drogowego.

(akta kontroli str. 145-194, 239-249)

Podczas oględzin 15 obiektów pod ww. adresami stwierdzono, że: w pięciu⁴⁴ przypadkach zakończono roboty drogowe, w pięciu⁴⁵ usunięto obiekty, w czterech⁴⁶ obiekty posiadały aktualne zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, a w jednym przypadku⁴⁷ obiekt nie został usunięty i prowadzone było postępowanie egzekucyjne przez Urząd Miasta Szczecin.

W trakcie oględzin⁴⁸ zinventaryzowano w sumie 52 obiekty, w tym 22 na które wydane zostało zezwolenie na zajęcie pasa drogowego⁴⁹, 29⁵⁰ bez zezwoleń oraz

---

⁴² Po pięć spraw w każdy roku, tj.: IG.SR.7024.K.933.2019.JD, IG.PN.7024.1407.K.2019.KK, IG.PR.7024.1513.K.2019.WF, IG.SR.7024.R.K.1460.2019.KC, IG.SR.7024.R.K.422.2019.KC, IG.ZA.7024.O.K.78.2020.AO, II.PR.7024.609.K.2020.PP, IG.PN.7024.O.K.656.2020.JDr, IG.SR.7024.R.K.1385.2020.KC, IG.SR.7024.R.K.1384.2020.KC, II.SR.7024.K.469.2021.JD, II.ZA.7024.584K.2021.WF, IG.PR.7024.W.K.265.2021.AO, IG.PN.7024.O.K.295.2021.MC, IG.ZA.7024.O.K.289.2021.AK.

⁴³ Ul. Michałowskiego 9 (roboty drogowe), ul. Wojciechowskiego 30/ul. Rajska (zieleń i dojście do posesji), ul. Poznańska 4 i 12 (roboty drogowe), ul. Łączna 2 (kontenery na śmieci), ul. Bogumińska dz. 1 o. 3088 (reklama wolno stojąca), ul. Rayskiego 23 (dwie reklamy na elewacji), ul. Śląska 43/ul. Jagiellońska (reklama na elewacji), ul. Małkowskiego 4 (roboty drogowe), ul. Żółkiewskiego/al. Bohaterów Warszawy (wolno stojący pawilon), ul. Krzywoustego 76a (reklama na elewacji), ul. Ks. kard. Stefana Wyszyńskiego dz. 5 o. 1038 (wolno stojący pawilon), ul. Tama Pomorzańska dz. 7/4 o. 1058 (reklama na ogrodzeniu terenu), ul. Celna dz. 16/5 o. 1086 (roboty drogowe), ul. Rymarska dz. 21 o. 4180 i dz. 22 o. 4172 (roboty drogowe) i ul. Tyniecka 69 (zieleń ograniczona murkiem ceglany).

⁴⁴ Ul. Michałowskiego 9, ul. Poznańska 4 i 12, ul. Małkowskiego 4, ul. Celna dz. 16/5 o. 1086, ul. Rymarska dz. 21 o. 4180 i dz. 22 o. 4172.

⁴⁵ Ul. Łączna 2, ul. Rayskiego 23, ul. Śląska 43/ul. Jagiellońska, ul. Ks. kard. Stefana Wyszyńskiego dz. 5 o. 1038, ul. Tama Pomorzańska dz. 7/4 o. 1058.

⁴⁶ Ul. Wojciechowskiego 30, ul. Bogumińska dz. 1 o. 3088, ul. Krzywoustego 76a, ul. Tyniecka 69.

⁴⁷ Ul. Żółkiewskiego/al. Bohaterów Warszawy.

⁴⁸ 12 lipca 2021 r.

⁴⁹ Ul. Wojciechowskiego 6 (kontener budowlany), ul. Wojciechowskiego 9 (kontener budowlany na jezdni), ul. Wojciechowskiego 30 (cztery kontenery na śmieci), ul. Poznańska 7 (kontener budowlany na jezdni), ul. Rayskiego 17 (dwie reklamy na elewacji), ul. Rayskiego 17 (kabel w poprzek chodnika), ul. Rayskiego 18 (kontener budowlany), ul. Rayskiego 19 (dwa ogródki gastronomiczne), ul. Rayskiego 19 (markiza na elewacji), ul. Rayskiego 20 (reklama na elewacji), ul. Rayskiego 21 (ogródek gastronomiczny), ul. Rayskiego 21 (dwie markizy), ul. Rayskiego 21 (trzy reklamy na elewacji), ul. Rayskiego 22 (reklama na elewacji), ul. Rayskiego 24 (dwa ogródki gastronomiczne), ul. Rayskiego 26 (dwa tzw. potykacze), ul. Rayskiego 26 (dwie markizy), ul. Rayskiego 26 (reklama na elewacji), ul. Monte Cassino 1 (stolik i krzesło), ul. Monte Cassino 1 (reklama na elewacji), ul. Monte Cassino 1 (kabel w poprzek chodnika), ul. Małkowskiego 4 (pojemnik na odpady budowlane, tzw. big bag), ul. Małkowskiego 4 (drewniana konstrukcja na szyby), ul. Krzywoustego 79 (potykacz), ul. Krzywoustego 80 (potykacz), ul. Kopernika 1 (potykacz), ul. Tama Pomorzańska dz. 7/4 o. 1058 (trzy reklamy na ogrodzeniu).

⁵⁰ Ul. Wojciechowskiego 30 (cztery kontenery na śmieci), ul. Rayskiego 17 (dwie reklamy na elewacji), ul. Rayskiego 17 (kabel w poprzek chodnika), ul. Rayskiego 18 (kontener budowlany), ul. Rayskiego 19 (ogródek gastronomiczny), ul. Rayskiego 19 (markiza na elewacji), ul. Rayskiego 20 (reklama na elewacji), ul. Rayskiego 21 (dwie markizy), ul. Rayskiego 21 (trzy reklamy na elewacji), ul. Rayskiego 26 (dwa tzw. potykacze), ul. Rayskiego 26 (dwie markizy), ul. Rayskiego 26 (reklama na elewacji), ul. Monte Cassino 1 (stolik i krzesło),

jeden przypadek, w którym postępowanie egzekucyjne prowadził Urząd Miasta Szczecin. ZDiTM wszczął postępowanie wyjaśniające (w dniu oględzin lub w ciągu siedmiu dni) celem ustalenia właścicieli samowolnie posadowionych obiektów. W trzech przypadkach⁵¹, w których nie było możliwości ustalenia właścicieli, ZDiTM w trakcie osobnych oględzin stwierdził, że obiekty usunięto.

W ww. 29 przypadkach posadowień bez zezwolenia, stawkiienne za zajęcie pasa drogowego wynosiły dla: kontenerów na odpadki 1,60 zł/m² (cztery kontenery o łącznej pow. 1,80 m², tj. 2,88 zł/dzień zajętości), reklam i markiz na elewacjach budynków 0,20 zł/m² (osiem i pięć sztuk, 2,60 zł/dzień), kabli ułożonych na chodniku 0,02 zł/m², (dwie sztuki 1,20 m², 0,02 zł/dzień), kontenera budowlanego na jezdni 2,00 zł/m², (jedna sztuka 7,00 m², 14 zł/dzień), ogródków gastronomicznych 0,20 zł/m² (dwie sztuki 10,50 m², 2,10 zł/dzień), tzw. potykaczy chodnikowych 0,70 zł/m² (pięć sztuk 2,50 m², 1,75 zł/dzień) oraz dla big bag i konstrukcji na szyby 1,60 zł/m² (1,70 m², 2,72 zł/dzień). Sumaryczna wielkość dziennych opłat za wszystkie 29 obiekty wynosiła 26,07 zł/dzień, natomiast wysokość kar stanowiła dziesięciokrotność stawki za zajętość, tj. 260,70 zł/dzień.

(akta kontroli str. 11-18, 145-194, 239-255, 263-267)

3.2. W okresie objętym kontrolą ZDiTM przeprowadził łącznie 1 857 kontroli przywrócenia pasa drogowego do stanu pierwotnego, w tym 895 w 2019 r., 759 w 2020 r. oraz 203 w 2021 r. (do 30 czerwca).

(akta kontroli str. 27)

W sprawie działań podejmowanych po stwierdzeniu nieprzywrócenia pasa drogowego do jego poprzedniej użyteczności kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła: *W takich przypadkach w zależności od okoliczności wskazanych w art. 36 ustawy o drogach zarządca drogi wydaje decyzję o przywróceniu pasa drogowego do stanu poprzedniego bądź kieruje sprawę do właściwego nadzoru budowlanego. W przypadku niewykonania przez stronę obowiązku wynikającego z prawomocnej decyzji administracyjnej o przywróceniu pasa drogowego do stanu poprzedniego, zarządca drogi przekazuje sprawę do właściwej komórki organizacyjnej Urzędu Miasta Szczecin, celem doprowadzenia do realizacji obowiązku na drodze postępowania egzekucyjnego.*

(akta kontroli str. 35)

Oględziny⁵² 15 lokalizacji⁵³ wykazały, że kontrolowane obiekty nie stwarzały zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego.

(akta kontroli str. 237-238)

Na próbie 15 decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego (poddanych oględzinom 14 i 15 lipca 2021 r.⁵⁴) stwierdzono, że ZDiTM dokonał protokolarnego odbioru technicznego bez wniesienia uwag do stanu przekazywanego terenu. W pięciu przypadkach⁵⁵ odbioru dokonano w terminie od jednego do 14 dni (od daty

---

ul. Monte Cassino 1 (reklama na elewacji), ul. Monte Cassino 1 (kabel w poprzek chodnika), ul. Małkowskiego 4 (pojemnik na odpady budowlane, tzw. big bag), ul. Małkowskiego 4 (drewniana konstrukcja na szyby), ul. Krzywoustego 79 (potykacz), ul. Krzywoustego 80 (potykacz), ul. Kopernika 1 (potykacz).

⁵¹ Ul. Rayskiego 18 (kontener budowlany), ul. Małkowskiego 4 (big bag), ul. Małkowskiego 4 (drewniana konstrukcja).

⁵² Przeprowadzone 12 lipca 2021 r.

⁵³ Opisanych w pkt 3.1.

⁵⁴ Opisanych w pkt 3.3.

⁵⁵ Ul. Komety (1 dzień), ul. Karola Balińskiego 2 (1), ul. Kanałowa (4), ul. Kaszubska/ul. Drzymały (8), ul. Ks. Mściwoja II/ul. Kurkowa (10).

zakończenia zezwolenia na zajęcie pasa), w sześciu⁵⁶ od 15 do 30 dni oraz w czterech⁵⁷ od 31 do 75 dni.

(akta kontroli str. 207-236)

Kierownik Działu Inżynieryjnego wyjaśnił: (...) Termin komisyjnego odbioru (...) uzależniony jest (...) od dyspozycji zarówno pracownika (...) związanej m.in. z dużą ilością prowadzonych postępowań, jak również przedstawiciela inwestora (...). W dużej ilości przypadków na prośbę inwestora odbiór dokonywany jest w kilku miejscach jednocześnie (...), stąd dochodzi do (...) ustalenia późniejszego terminu w stosunku do terminu zakończenia wcześniejszego zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Ponadto na przesunięcie terminów odbioru (...) od momentu wprowadzenia stanu epidemii (...) miały wpływ praca w systemie pracy zdalnej, obowiązkowa kwarantanna, czy też pobyt na zwolnieniu lekarskim (...) Jeżeli chodzi o odbiory nawierzchni po zajęciach pasa drogowego związanych z koniecznością usunięcia awarii urządzenia (jak to miało miejsce w sprawie dot. ul. Małopolskiej skrzyżowanie z ul. Jarowita) (...) po zlokalizowaniu awarii (...) gestor sieci winien złożyć (...) zawiadomienie o wejściu w pas drogowy (...), a po usunięciu awarii zawiadomienie końcowe z podaniem informacji niezbędnych do wydania decyzji w sprawie (lokalizacja zajęcia, termin zajęcia, powierzchnia zajęcia) wraz z planem sytuacyjnym (...). Z uwagi na powyższe odbiór dokonywany jest po wydaniu decyzji w sprawie.

(akta kontroli str. 274)

3.3. W toku oględzin⁵⁸ 15 lokalizacji, co do których ZDiTM odebrał zakończenie robót⁵⁹, w sześciu przypadkach stwierdzono nieodpowiedni stan nawierzchni, tj.:

- ul. Kanałowa: przy słupie betonowym miejscowe zapadnięcie gruntu na głębokość ok. 0,30 m na pow. 0,80m² i nierówna nawierzchnia (tzw. siodło) bocznej drogi gruntowej na styku z drogą bitumiczną na pow. 10,24 m²,
- ul. Narutowicza: brak pełnego wypoziomowania i spoinowania granitowych płyt chodnikowych na pow. 14,40 m² i brak wykończenia styku chodnika z szafką elektryczną,
- ul. Głowackiego: brak pełnej vegetacji roślin w pasie zieleni o pow. 181,50 m²,
- ul. Kurkowa: brak pełnego spoinowania kostki brukowej jezdni ul. Kurkowej na styku z ul. Mściwoja o pow. 17,40 m²,
- ul. Ks. Mściwoja II: użycie w nawierzchni jezdni odmiennej w rozmiarach i w kolorze kostki brukowej na pow. 11,78 m², a w sąsiedztwie żeliwnego wjazdu miejscowe zapadnięcie nawierzchni na głębokość 0,15 m na pow. 1,00 m²,
- ul. Bluszczowa 22a/22b: nierówna bitumiczna nawierzchnia chodnika na pow. 1,20 m².

Stwierdzone uchybienia w stanie technicznym pasa drogowego nastąpiło na skutek złych warunków atmosferycznych, po dokonaniu odbioru przez Zarząd Dróg. ZDiTM

⁵⁶ Ul. Małopolska/ul. Jarowita (30 dni), ul. 3 Maja/ul. Czackiego (20), ul. Głowackiego/ul. Narutowicza (30), ul. Gołęcińska 29 (15), ul. Sarnia 3a/ul. Słowacka 7 (27), ul. Milewskiego 5 (20).

⁵⁷ Ul. Miodowa 11 (33 dni), ul. Bluszczowa 22a/22b (41), ul. Kwiatowa/ul. Różana 17 (75), ul. Wileńska 20 (37).

⁵⁸ Przeprowadzonych 14 i 15 lipca 2021 r.

⁵⁹ Tj. ul. Komety za skrzyżowaniem z ul. Rymarską (budowa indywidualnego wjazdu na posesję), ul. Karola Balińskiego 2 (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV), ul. Kanałowa obok posesji nr 7 (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV), ul. Małopolska/ul. Jarowita (naprawa kabla sieci ciepłej), ul. Kaszubska/ul. Drzymały (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV, ul. 3 Maja/ul. Czackiego (wymiana kabla elektroenergetycznego 0,4 kV, ul. Głowackiego/ul. Narutowicza (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV), ul. Ks. Mściwoja II/ul. Kurkowa (budowa przyłącza wodociągowego i renowacja kanalizacji sanitarnej), ul. Miodowa 11 (budowa przyłącza gazowego), ul. Gołęcińska 29 (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV), ul. Sarnia 3a/ul. Słowacka 7 (budowa przyłącza gazowego), ul. Milewskiego 5 (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV), ul. Bluszczowa 22a/22b (budowa przyłącza gazowego), ul. Kwiatowa / ul. Różana 17 (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV), ul. Wileńska 20 (budowa przyłącza elektroenergetycznego 0,4 kV).

pismem z 15 lipca 2021 r. poinformował wykonawcę i inwestora robót przy ul. Kanałowej o konieczności odtworzenia nawierzchni oraz ustalono termin oględzin w celu określenia zakresu poprawek. Ponadto pismem z 19 lipca 2021 r. Zarząd Dróg poinformował wykonawcę i inwestora robót przy ul. Narutowicza i ul. Głowackiego o konieczności naprawy chodnika i odtworzenia zieleni, których rozpoczęcie zaplanowano w dniach 2-6 sierpnia 2021 r. Poza tym ZDiTM 19 lipca 2021 r. skierował do inwestora robót przy ul. Bluszczowej wezwanie do usunięcia wad technicznych nawierzchni chodnika.

(akta kontroli str. 195-236, 256-260)

Kierownik Działu Inżynieryjnego wyjaśnił, że odmienna w kolorze i rozmiarach kostka w ul. Ks. Mściwoja II została użyta jeszcze przed robotami budowlanymi, na wykonanie których wydano zezwolenie na zajęcie pasa drogowego. Zostało to udokumentowane na zdjęciu z lipca 2017 r. W ocenie kierownika przyczyną miejscowego zapadnięcia się nawierzchni i ubytków w spoinowaniu kostki brukowej były przejazdy nienormatywnych samochodów dojeżdżających na sąsiednie place budowy. Na zdjęciu wykonanym podczas odbioru technicznego uwidocznił stan nawierzchni jezdni bez nieprawidłowości stwierdzonych podczas oględzin 14 lipca 2021 r.

(akta kontroli str. 256-258)

W sprawie działań podejmowanych przez ZDiTM w przypadku wykrycia obiektów zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego kierownik Działu Gospodarczego wyjaśniła: *w okresie objętym kontrolą nie było przypadków wykrycia obiektów zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego lub pieszych. ZDiTM nie dopuszcza do legalizacji reklam czy obiektów zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego. Przepisy art. 39 ust. 1 pkt 5 oraz art. 42a ustawy o drogach publicznych określają ograniczenia w zakresie lokalizacji reklam świetlnych w pasie drogowym.*

(akta kontroli str. 36)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

ZDiTM na bieżąco monitorował sieć drogową w celu wykrycia samowolnych zajęć pasa drogowego oraz sprawdzał realizację zajętości pasa drogowego w zakresie terminu oraz powierzchni określonych w wydanych decyzjach zezwalających. Pomimo tego, podczas oględzin stwierdzono 29 obiektów posadowionych w pasie drogowym bez wymaganego zezwolenia. Zarząd Dróg w trakcie czynności kontrolnych NIK wszczął procedury wyjaśniające w sprawie możliwości nałożenia kar pieniężnej na właścicieli samowolnie posadowionych obiektów. ZDiTM monitorował sieć drogową w celu sprawdzenia przywrócenia pasa drogowego do stanu poprzedniego, dokonując protokolarnych odbiorów technicznych pasa drogowego. Nie stwierdzono obiektów mogących zagrozić bezpieczeństwu ruchu drogowego.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawian następujące wnioski:

1. Uzupelnienie ewidencji dróg o dzienniki objazdu dróg.
2. Określenie granic pasa drogowego dla działki nr 434 z obrębem 4003 oraz ujęcie jej w książce drogi ul. Lubczyńskiej.

3. Terminowe i zgodne z art. 35 § 1-3 kpa załatwianie spraw wymierzających kary pieniężne za samowolne zajęcie pasa drogowego.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 19 sierpnia 2021 r.

Kontroler
Marta Górską – Jaś
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
z up.

p.o. wicedyrektor Delegatury

⁶⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora pocztowego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

